

Thuis in Taal Integraal Maatwerk voor meer verbinding tussen school en thuis

16 april 2025

Martine van der Pluijm

FASE

Realiseer
partnerrelaties

.....
Implementeer
interventie-
activiteiten

.....
Stimuleer de
taalontwikkeling

STAP 1 Verken de taalomgeving thuis van kinderen.

STAP 2 Betrek ouders en collega's in procedures om partnerschappen aan te gaan ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen.

STAP 3 Bouw wederkerige relaties op met ouders.

STAP 4 Organiseer wekelijks ouder-kindactiviteiten op de groep, passend bij de behoeften en mogelijkheden van laagopgeleide ouders (met gebruik van stap 1-3).

STAP 5 Stimuleer rolontwikkeling bij ouders.

STAP 6 Geef prioriteit aan het gebruik van taal.

STAP 7 Breid de taal van kinderen uit.

Thuis in Taal (2011–2020)

Ontwerp en evaluatie van een
partnerschapsprogramma voor leraren
met lager opgeleide ouders ter
ondersteuning van de taalontwikkeling
bij jonge kinderen

Martine van der Pluijm

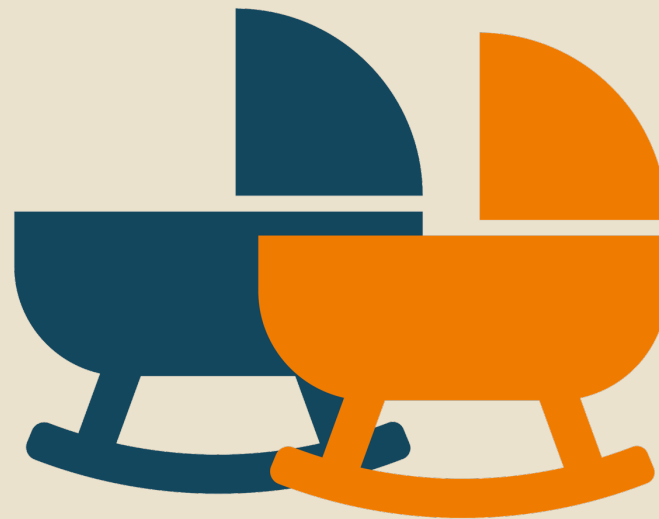

Kenniscentrum
Talentontwikkeling

Vragen

Zet de interactie door
naar thuis?

Hoe zetten we de kennis en taal in die kinderen en ouders wel meenemen?

kayra

Maatwerk (2020–2024)

- Drie studies: ontwerpen, testen, evalueren
- Samen met pedagogisch professionals op 15 (voor)scholen, ouders en andere partners
- Diverse talen (23)
- Met observaties, interviews, focusgroepen, logboeken, taaltoetsen, etc.
- Voortbouwend op de zeven stappen

Corona en
personeels-
tekorten

Uitvoering
met gezins-
begeleiders

5 inzichten

Inzicht 1: Ken de thuistalen

- Verschillen in kwantiteit en kwaliteit van taal en de kwaliteit van de interactie
- Geen gemeenschappelijke (thuis)taal?

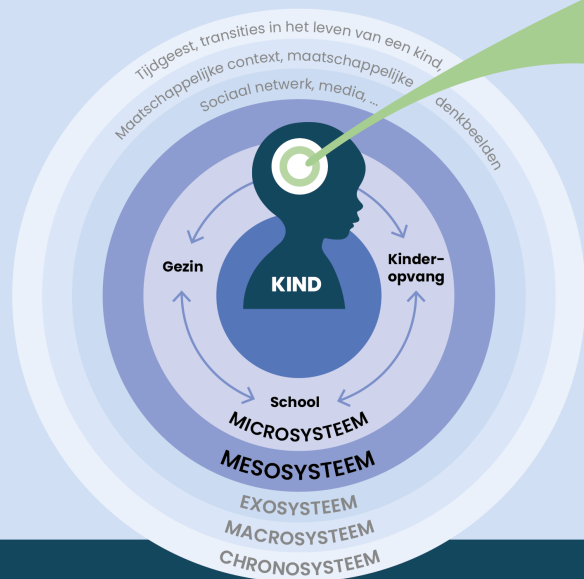
“We zijn in Nederland, dus moet mijn kind Nederlands praten”

Inzicht 2: Kijk met een contextuele bril

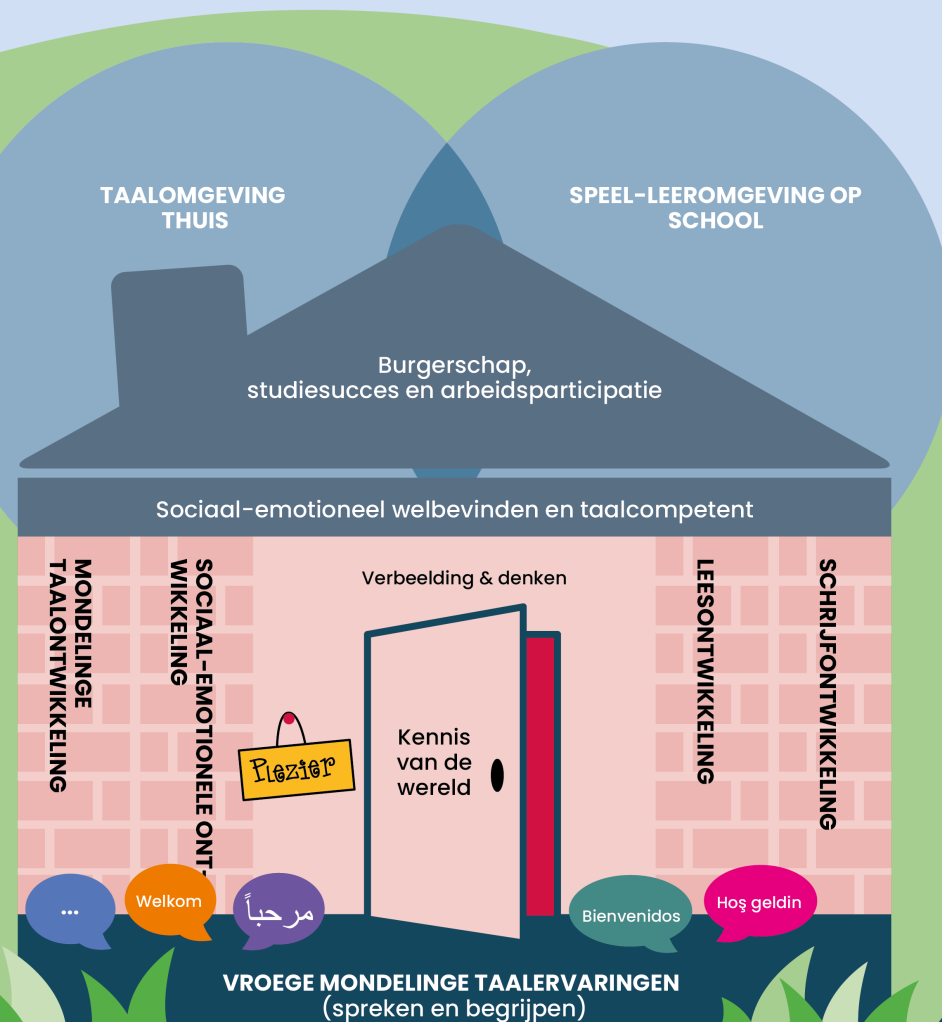

Bio-ecologisch model van ontwikkeling
Bronfenbrenner, 2005

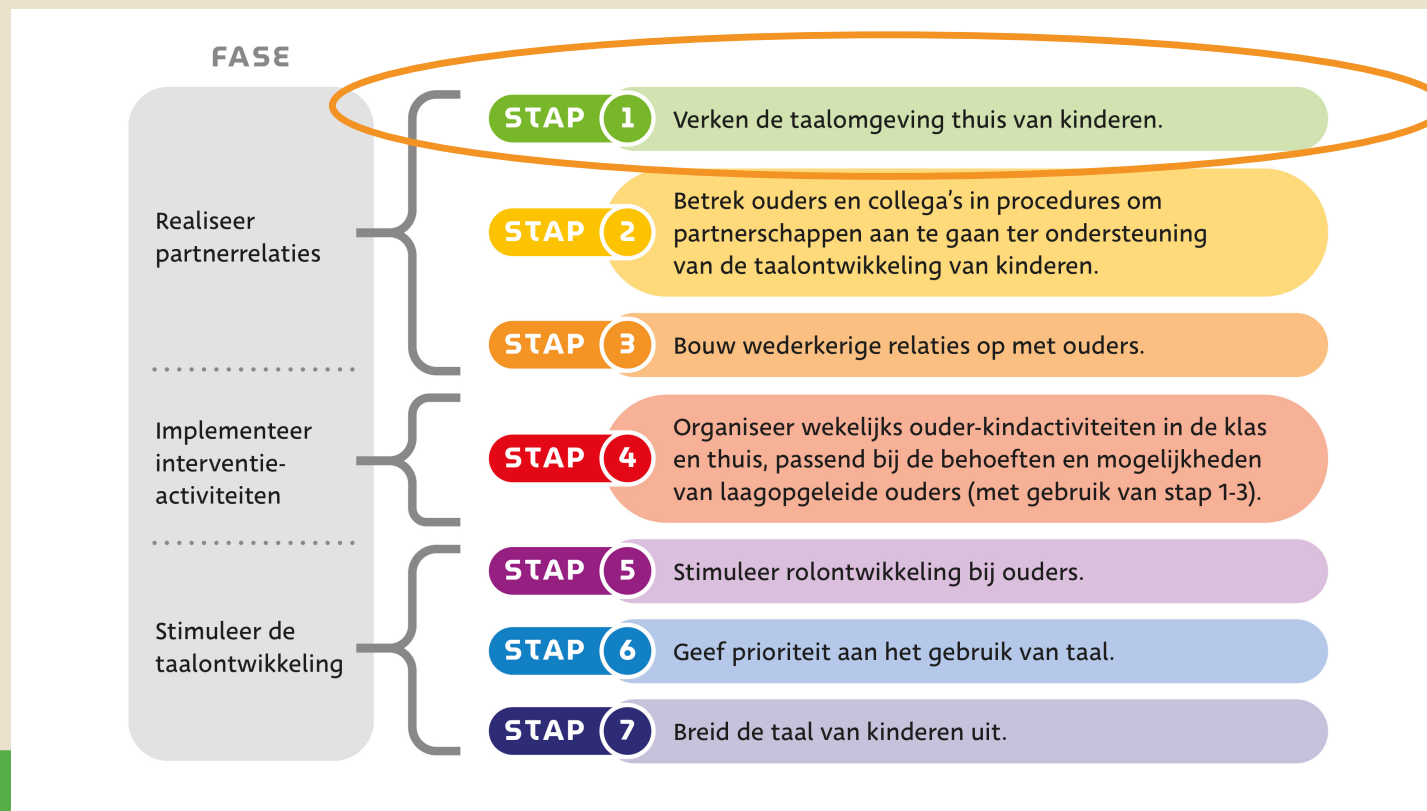
Voor ieder kind
een stevig taalhuis

VASTE GROND
Sociale en emotionele contexten met interactie

Inzicht 3: Bied maatwerk thuis met het stappenplan

Stap 1: Verken *speels* de taalomgeving thuis

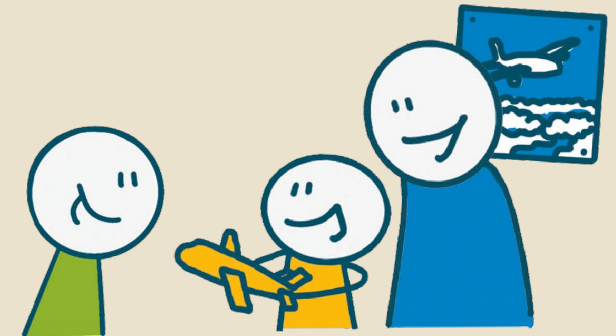
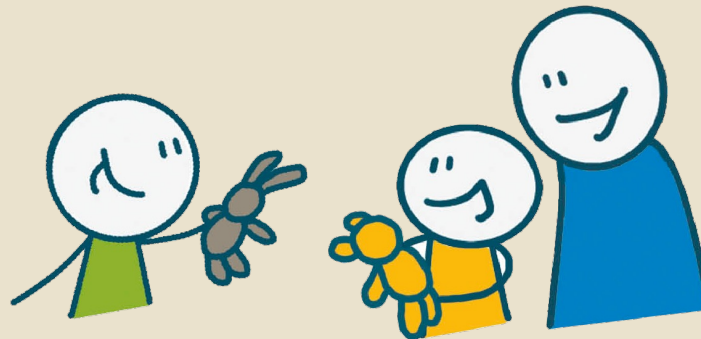
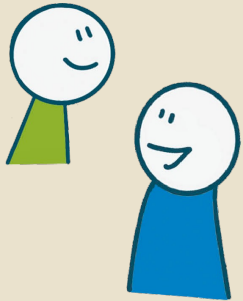
Inzicht krijgen in hun *leef*wereld, en in:

- de ouder-kind interactie (in hun thuistaal)
- interesses en behoeften van kinderen en ouders
- hun activiteiten en dagelijkse routines (praktische kennisbronnen)
- andere kennis- en hulpbronnen (o.a. cultureel en/of religieus, sociaal of geografisch)

Levend memory

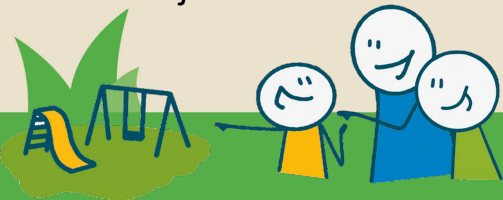

Racespel: pak een voorwerp vanuit een dagelijkse routine en vertel er over

Neem zelf je hobby mee: laat jouw hobby zien en vraag naar die van ouders en kinderen

Vloggen: dit doen wij thuis

Vraag maar raak... rol met een bal en wissel beurten

- Geeft aanknopingspunten voor activiteiten

Plezier!

FASE

Realiseer
partnerrelaties

STAP 1 Verken de taalomgeving thuis van kinderen.

STAP 2 Betrek ouders en collega's in procedures om partnerschappen aan te gaan ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen.

STAP 3 Bouw wederkerige relaties op met ouders.

.....
Implementeer
interventie-
activiteiten

STAP 4 Organiseer wekelijks ouder-kindactiviteiten in de klas en thuis, passend bij de behoeften en mogelijkheden van laagopgeleide ouders (met gebruik van stap 1-3).

STAP 5 Stimuleer rolontwikkeling bij ouders.

.....
Stimuleer de
taalontwikkeling

STAP 6 Geef prioriteit aan het gebruik van taal.

STAP 7 Breid de taal van kinderen uit.

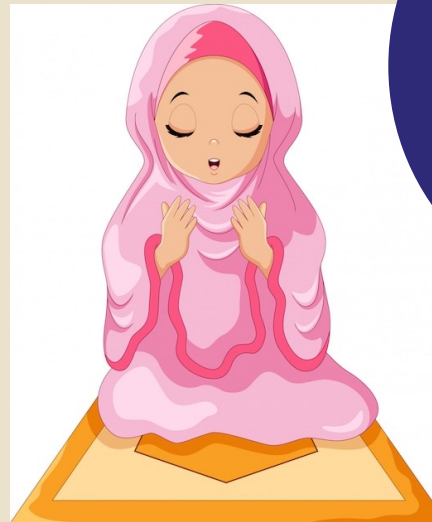
Stap 4: *participeer* in ouder-kind activiteiten thuis

- In de routines in gezinnen thuis
- Terugblikken (fotoboek)

Regie bij
het kind

Citaten van ouders na afloop

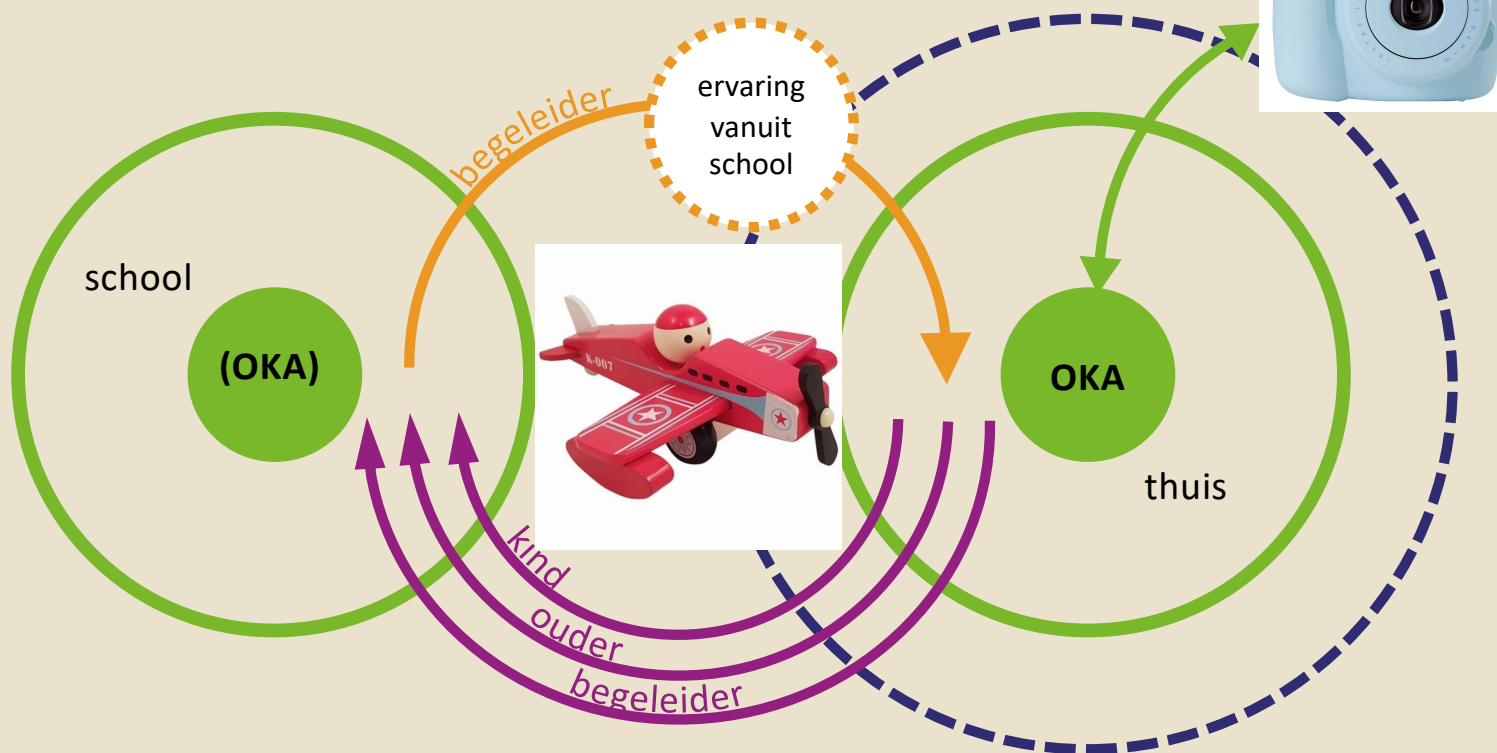
“Als ik met hem naar buiten ga om te wandelen, dan zeggen we iets over wat we tegenkomen: ‘Deze is een boom’ in Koerdisch, of hij zegt ‘Deze is een muts’....”

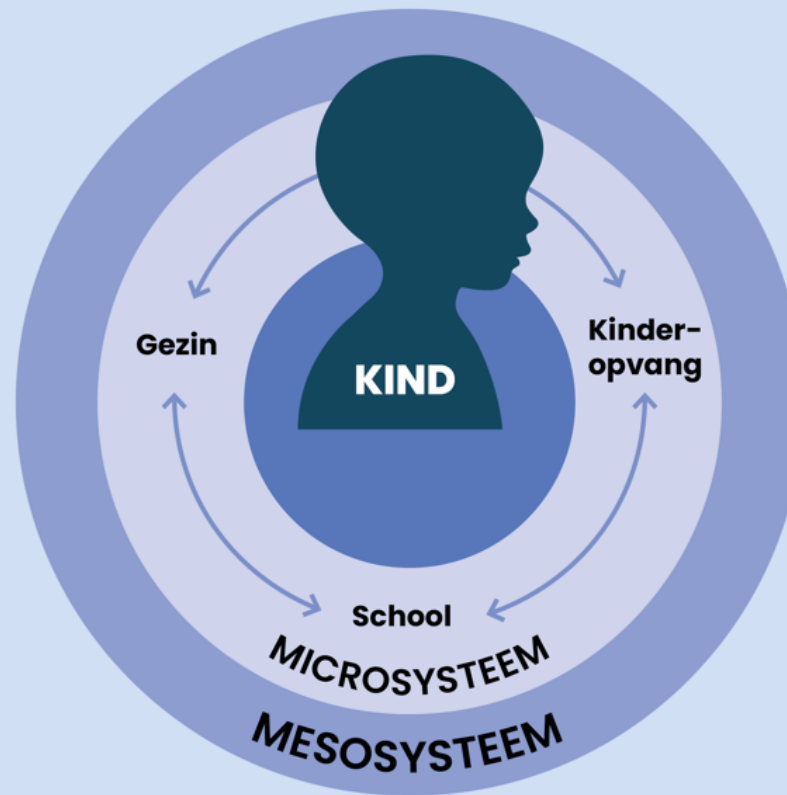
“De koffer samen inpakken en uitpakken. Dat vond H. het leukste. En dat doen we samen nog wel eens. Of de tas voor school.”

“Ik ga niet bij boodschappen doen steeds praten over welke kleur iets heeft. Maar ik praat wel veel meer tussendoor over wat we gaan pakken.”

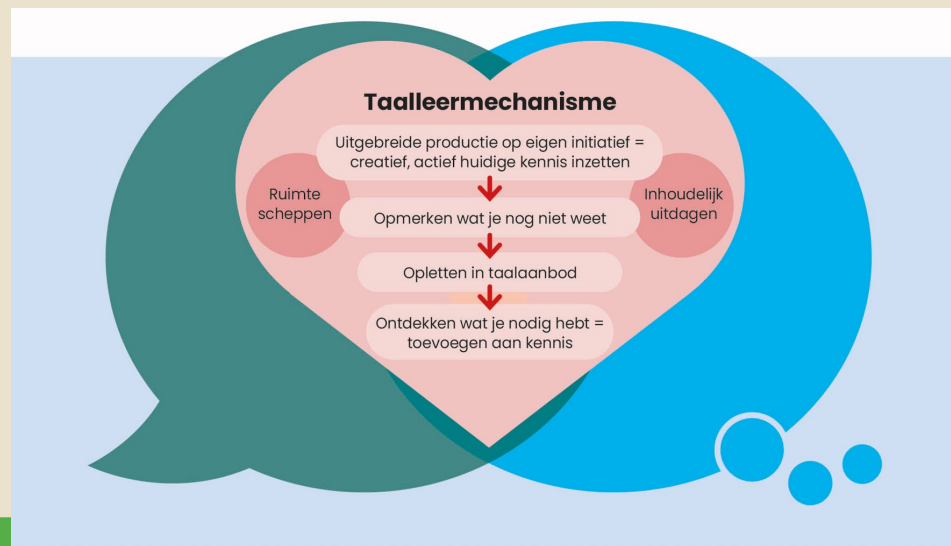
Inzicht 4: Verbind met school

Inzicht 5: Model stimulerende interacties

- Sensitieve responsiviteit (stap 5).
- Veel kwantiteit en kwaliteit van taalaanbod (stap 6 en 7)

Damhuis & Litjens, 2003

Blik samen
terug en
bekrachtig

5 inzichten
op een rij:

1. Ken de thuistalen
2. Kijk met een contextuele bril
3. Bied maatwerk thuis met het stappenplan
4. Verbind met school
5. Model stimulerende interacties

Wat levert dat op?

- Gezinsbegeleiders kunnen deze aanpak goed leren toepassen (mits er verbinding is met school)
- Meer verbale interacties tussen ouder en kind

Ouder: 'Ik ga veel herhalen en dan begrijpt hij het ook zelf en dan gaat hij ook luisteren en dan gaat hij het ook herhalen... Ik doe mijn best, maar mijn kinderen en mijn man ook, we gaan meer met hem praten om hem meer te leren'

Pedagogisch medewerker: 'Ik zie dat ze meer praten samen (kind en moeder). Al bij het jassen ophangen. Dat doet heel veel met N. Hij is rustiger. Hij praat nu ook met mij'

Wat levert dat op?

- Meer sensitieve responsiviteit bij ouders en actieve betrokkenheid bij kinderen.

Sensitieve responsiviteit

Strategie	Omschrijving (korte versie)
Stimuleren van autonomie	De ouder geeft ruimte voor eigen inbreng van het kind
Affectieve emotionele responsiviteit	De mate van responsiviteit waarmee de ouder aansluit bij signalen van het kind die te maken hebben met interesses, gevoelens of behoeften, passend reageert en aansluit bij het kind.
Cognitieve responsiviteit	De mate waarin de ouder verbaal interactief gedrag laat zien gerelateerd aan de aandacht van het kind en het (verbale) initiatief van het kind ondersteunt.

Voorbeeld voor thuisondersteuning

(Op de eettafel staat een spel met houten fruitstukjes en een mes)

Ouder: 'Ok, als ik praat dan luister je. Hier, we gaan spelen.'

Kind: 'Ik wil hier zitten' (op de bank)

Ouder: 'Nee, je kan niet zitten daar. Kom op, we gaan spelen.
Ik ga eerst, je mag niet kijken.'

Kind: 'Ik wil zitten' (op de bank)

Ouder: 'We gaan spelen en je zit hier'

Kind: (loopt weg)

Voorbeeld na thuisondersteuning

(Ouder en kind zitten samen op de grond, kind snijdt stukjes fruit)

Ouder: 'Zullen we gaan spelen? Begin jij? Mama gaat kijken wat jij gekozen hebt'

Kind: (kind pakt fruitstukje en verstoep het). 'Ja mammie, ja!'

Ouder: 'Mmm, wat heb je gepakt?'

Kind: 'Wat is weg?'

Etc.

Betrokkenheid kind!

Wat levert dat op?

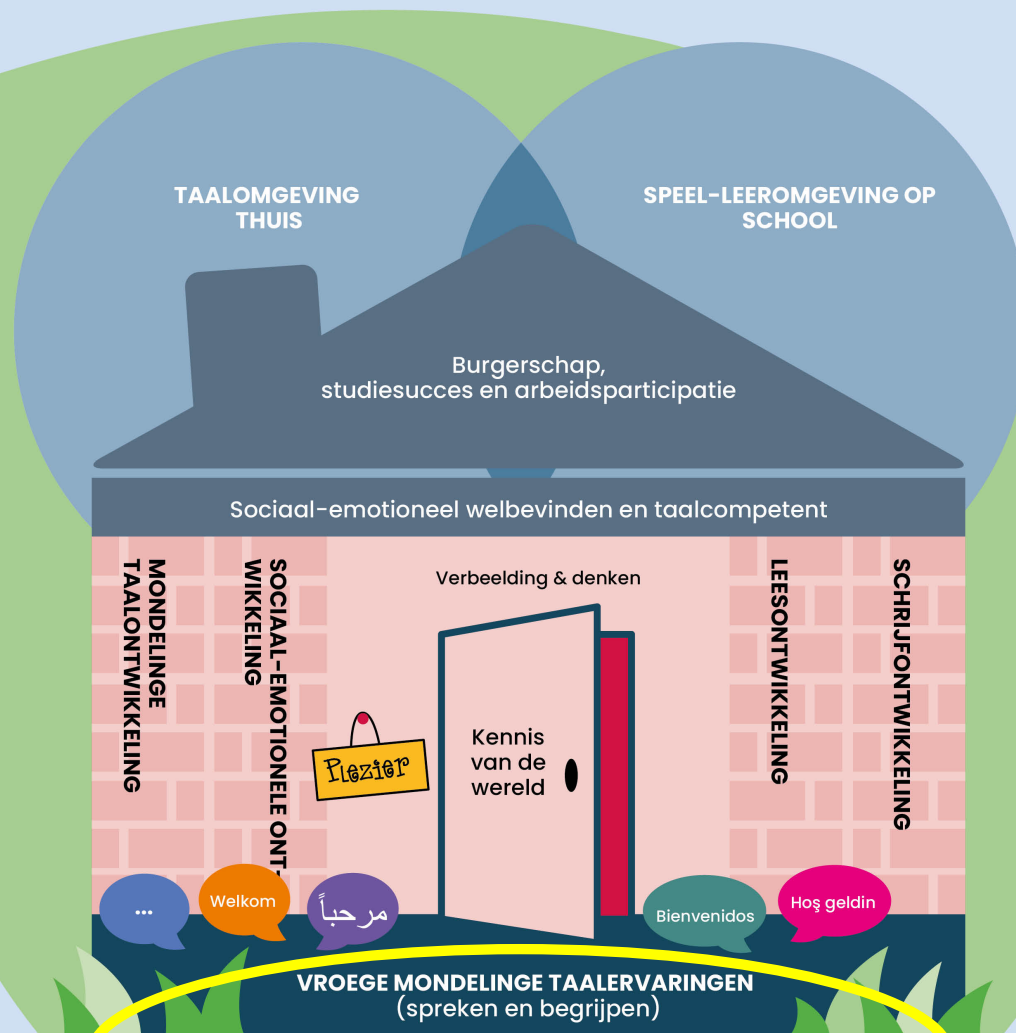
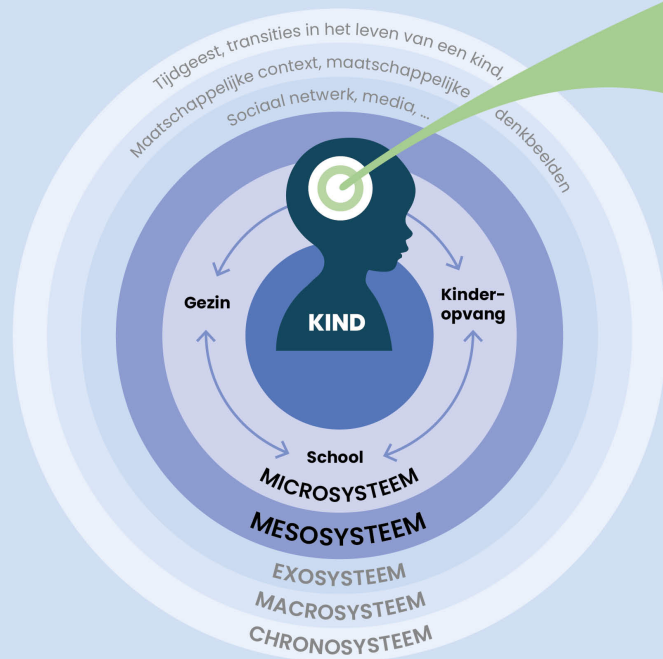
Taalont-
wikkeling op
taaltoets
vraagt
MAATWERK

- Meer gezamenlijke informele activiteiten thuis

We hebben nu het zwembadje. Heel de tijd praat hij over alles wat met water te maken heeft: duiken, springen. 'Mama jump' en dan zeg ik: ja springen."

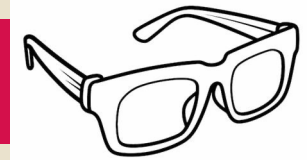
- Pedagogisch professionals ervaren de begeleiding als relevant en proberen deze zelf soms al uit

VASTE GROND
Sociale en emotionele contexten met interactie

Uitdagingen

- Thuistaal in gezin?
- Uitbreiden van kennis en taal?
- Hoe zorgen we voor een duurzame ontwikkeling?
- Hoe maken we de ontwikkelde aanpak haalbaar voor pedagogisch professionals?

Kans: school- en thuisaanpak combineren

Thuis in
Taal
Integraal
TinTin

www.aanpakThuisinTaal.nl

Contact: Martine van der Pluijm, m.s.van.der.pluijm@hr.nl

Met veel dank aan de
geweldige gezinsbegeleiders,
ouders, pedagogisch
medewerkers en leerkrachten!

Meer weten?

Kijk in het atelier
voor de
spelactiviteiten om
de taalomgeving
thuis te verkennen

Meer over
TinTin bij de
sessie van
Linda Maan

En wacht nog even op de handreiking die dit jaar verschijnt

Martine van der Pluijm

Lectoraat Samenwerken aan een taalrijke omgeving voor jonge kinderen

M.s.van.der.pluijm@hr.nl

HOGESCHOOL ROTTERDAM

praktijkgericht **onderzoek**